

Jaarverslag 2016

Inhoud

I Voorwoord	3
II Samenvatting in cijfers	4
1. Over Verre Naasten	7
1.1 Visie, missie, doelstellingen	7
1.2 Bestuur	8
2. Strategie en beleid.....	9
2.1 SWOT (sterkte-zwakte analyse) Verre Naasten	10
2.2 Strategische aandachtsgebieden	11
2.3 Vooruitblik 2017.....	11
3. Communicatie met belanghebbenden	13
3.1 Belanghebbenden	13
3.2 Communicatiemiddelen	14
3.2.1 Periodieken	14
3.2.3 Social Media	15
3.2.4 Jaarverslagen en rapportages	15
3.2.5 Mission-(zon)dagen	15
3.2.6 Interne communicatie	15
3.3 Tevredenheid	15
3.3.1 Partnertevredenheid	15
3.3.2 Medewerkers- en vrijwilligertevredenheid	16
3.3.3 Betrokkenheid achterban	16
3.3.4 Klachten	16
4. Programma's wereldwijd	18
4.1 Uitgelicht – Kerkelijk opbouwwerk door ERCB-kerken in Benin	18
4.2 Uitgelicht – Evangelisatie door AEPC-kerken in Kenia	19
4.3 Uitgelicht – Diaconale projecten van URCC-kerken in Congo	20
4.4 Uitgelicht – Training: Internationale Cursus 2016	22
4.5 Uitgelicht: Noodhulp door RPCNEI-kerken in India	23
4.6 Uitgelicht – Evangelisatie via KRR-media in Oost-Europa	24
5. Resultaten	25
5.1 Buitenlandse partners.....	25
5.2 Achterban.....	25
5.3 Organisatie	26
5.4 Financiën	27
6. Organisatie.....	28
6.1 Personeelsbeleid	28
6.2 Keurmerken.....	29
6.3 Risicomanagement.....	30

I Voorwoord

Twee op de drie mensen kennen Jezus niet.

'Geloof delen wereldwijd' is ons motto, dat is onze droom, dat is ons verlangen, dat willen we samen doen met lokale kerken vanuit Nederland. Zo hebben we contact in meer dan 40 landen met 80 partners, die we mogen ondersteunen en met wie we mogen meeleven, waarvoor we mogen bidden, waar we een relatie mee mogen aangaan.

Ik was onlangs in India, daar bezocht ik een christelijk hospitaal. In die context, waar veel kastelozen zijn waar niet naar wordt omgekeken, ontmoette ik de directeur. Een vrouw met een hele goeie opleiding, die christen was geworden en er bewust voor koos om in dat ziekenhuis haar vak uit te oefenen omdat ze wilde laten zien dat zij Jezus kende, en dat Jezus bewogen is met de mensen om Hem heen. Zodoende konden ze gezondheidszorg aanbieden aan heel veel mensen die het niet konden betalen.

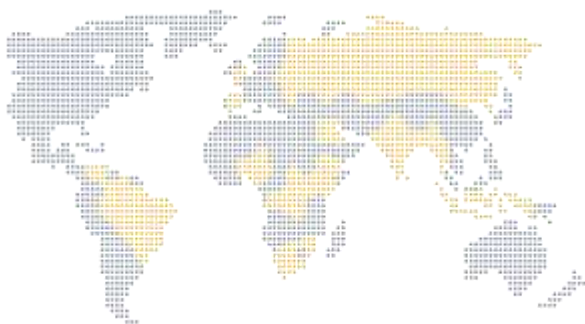
In ons werk ondersteunen we ook diverse theologische scholen zodat mensen opgeleid worden om in hun eigen omgeving het Evangelie door te geven. We mogen talenten bij onze partners ondersteunen zodat zij kunnen bloeien in hun eigen taal, in hun eigen context, in hun eigen cultuur mogen vertellen over Jezus, dat Jezus echt de Bevrijder is. Fantastisch dat we dit werk mogen doen, met steun van zoveel kerken, en zoveel mensen, dat we op deze manier anderen mogen helpen en ondersteunen en dat we daar heel veel voor terug krijgen en zo zelf bemoedigd mogen worden in ons geloof.

Twee op de drie mensen kennen Jezus niet, dat doet me wat, u ook?

Klaas Harink

II Samenvatting in cijfers

GELOOF DELEN WERELDWIJD

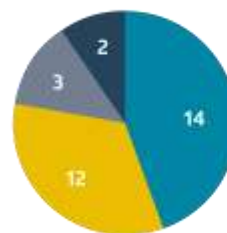
Actief in **46** landen

1.138.378 kerkleden
uit **31** kerkverbanden

80 partnerorganisaties:

- 19** theologische instituten
- 30** christelijke organisaties
- 31** kerkverbanden:

AANTAL KERKEN:

- 0-1000 leden
- 1001-10.000 leden
- 10.001-25.000 leden
- + 25.000 leden

KERKELIJK OPBOUWWERK

26

gemeenten ontvingen **financiële ondersteuning** voor (ver)bouw van hun kerkgebouw.

Predikanten en **kerkleiders** rondden hun studie of training af.

204

EVANGELISATIE DOOR LOKALE KERKEN

22

MISSIONAIRE WERELDWERKERS

uit Nederland zijn ondersteund bij hun evangelisatiewerk.

11

kerkgemeentes werden **zelfstandig**.

nieuwe kerkgemeentes zijn **gestart**.

12

DIACONALE PROJECTEN

17.010

mensen kregen een **betere gezondheid** dankzij medische hulp, verbeterde omstandigheden en voorlichting.

3.359

mensen zijn verzekerd van **voldoende** en **gezonde voeding** dankzij landbouwprojecten.

93

studenten konden **naar school** dankzij een studiebeurs voor beroepsopleiding.

NOOD HULP

9

Kerkverbanden en organisaties konden **noodhulp bieden** in hun omgeving dankzij **financiële ondersteuning**.

10.565

gezinnen geholpen dankzij **noodhulpsteuning**.

TRAINING

werden er **Nederlandse gastdocenten** en **trainers** ingezet tijdens de trainingen op locaties **wereldwijd**.

28X

11.809

mensen hebben hun **kennis vergroot** dankzij trainingen.

398

trainingen zijn gegeven - of *ondersteund* - op gebied van **theologie**, **evangelisatie**, **leiderschap**.

EVANGELISATIE VIA MEDIA

19

partners werken aan het verspreiden van Gods Woord via **muziek**, **internet** en **film**.

518.036

mensen hoorden via **mediaprojecten** van **Jezus' liefde** voor hen en namen contact op met het nazorgteam.

BETROKKENHEID ACHTERBAN

17.843 mensen **steunen ons**
werk financieel

112

kerken organiseerden
een **mission-activiteit**
en versterkten daarmee
de betrokkenheid bij **mission-werk.**

2.522

leerlingen uit **het basis-**
en **voortgezet onderwijs**
voerden actie en raakten
betrokken bij mission-werk.

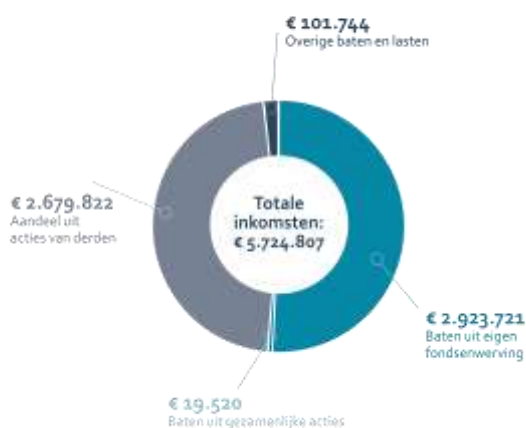
INKOMSTEN EN UITGAVEN

WAAR GING UW EURO NAAR TOE?

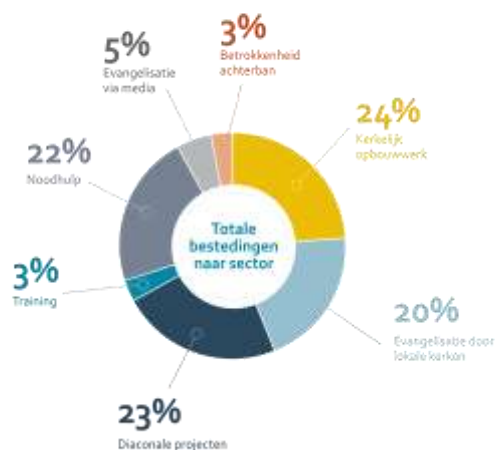

- Geloof delen wereldwijd
- Beheer en administratie
- Kosten werving baten t.o.v. totale uitgaven

INKOMSTEN

UITGAVEN

1. Over Verre Naasten

1.1 Visie, missie, doelstellingen

Verre Naasten is de landelijke mission-organisatie van en voor de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv). Onze missie is 'geloof delen wereldwijd'.

Visie:

God maakt zich in de Bijbel bekend als een God, die in liefde omziet naar de wereld. Hij zendt zelfs Zijn Zoon Jezus om de wereld te verlossen. Mission mag gaan in het spoor van Jezus, die in liefde omziet naar mensen en hen wil bevrijden, nú en straks. Gedreven door Jezus' opdracht en ons verlangen het geloof te delen, mogen wij, in woord en daad, Gods liefde bekendmaken. Zodat alle mensen in de wereld ontdekken dat het evangelie van Jezus bevrijdt, dat God regeert en daarom willen leven tot Zijn eer.

Missie:

Verre Naasten is de landelijke missionorganisatie van en voor de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Wij ondersteunen GKv-kerken in Nederland bij de uitvoering van hun missionwerk wereldwijd. Dat doen we door het faciliteren en stimuleren van relaties tussen GKv-kerken in Nederland en verwante kerken in het buitenland. Met als doel: samen kerk-zijn vieren en beleven en elkaar inspireren, bemoedigen, aansporen en ondersteunen in het bekend maken van Gods reddingsplan wereldwijd.

Doelstellingen:

- 1 Bijdragen aan geloof delen wereldwijd: we ondersteunen GKv-kerken in Nederland (meestal georganiseerd in een regionaal samenwerkingsverband) bij de uitvoering van hun missionwerk wereldwijd.
- 2 Uitvoeren van het beleid zoals dat door het Landelijk Samenwerkingsverband mission (LSV) is en wordt vastgesteld.

Middelen:

- 1 Geven van voorlichting in Nederland over mission (stimuleren bewustwording over mission);
- 2 Ondersteunen van onze partners in het buitenland;
- 3 Werven van inkomsten (fondsenwerving);
- 4 Ondersteunen van kerken in Nederland bij de uitvoering van hun missionaire opdracht.

Omschrijving van 'mission': Alle activiteiten van de missionaire kerk, in woord en daad, die bijdragen aan de verkondiging van Gods Evangelie in opdracht van Christus.

1.2 Bestuur

Het bestuur van het Landelijk Samenwerkingsverband voor het mission-werk vanuit de GKv is ook het bestuur van Verre Naasten. Leden ervan worden door het LSV benoemd (zie ook ons [organigram](#)).

Het bestuur functioneert conform het vrijwilligersmodel; het bestuur bestaat uit vrijwilligers en een professionele titulaire directie die namens het bestuur optreedt.

Taken

Het bestuur heeft hoofdzakelijk een toezichthoudende taak. De verantwoordelijkheid voor de dagelijkse uitvoering ligt bij de directie van Verre Naasten, zoals ook vastgelegd in ons directiestatuut. De directeur is de feitelijke bestuurder van de organisatie. Het bestuur concentreert zich, ieder vanuit zijn eigen expertise, op:

- Goedkeuren en (doen) evalueren van beleid en (meerjaren)beleidsplannen;
- Goedkeuren en evalueren van begrotingen, jaarplannen en jaarstukken;
- Uitvoeren en accorderen van bepaalde benoemingen, van de directeur en afdelingshoofden;
- Verantwoording afleggen aan het LSV over beleid en voorstellen voor de benoeming van nieuwe bestuursleden.

Informatievoorziening

De directeur legt periodiek verantwoording af in de bestuursvergaderingen. Dat gebeurt via periodierapportages. Voor de uitvoering en toetsing van beleid en jaarplannen neemt het bestuur diverse documenten als uitgangspunt: het Algemeen beleid mission, vastgestelde begrotingen, jaarplannen, beleidsnotities, rapportages van de accountant, richtlijnen van het CBF en ISO 9001 en het kwaliteitshandboek.

Verantwoording

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af via het algemene en financiële jaarverslag aan de leden van het LSV, donateurs, partners en andere belangstellenden. Daarnaast is er jaarlijks een (zelf)evaluatie.

Overzicht bestuursleden en nevenfuncties

Statutair bestaat ons bestuur uit ten minste zeven leden. In 2016 had ons bestuur negen leden. Twee bestuursleden zijn tussentijds afgetreden, in 2016 is één vrijgekomen plaats weer opgevuld. Benoemingen vinden plaats voor een periode van drie jaar. Er zijn maximaal twee herbenoemingen van drie jaar mogelijk. Voor de samenstelling van het bestuur, [klik hier](#).

Onkostenvergoedingen

Leden van ons bestuur hebben op geen enkele wijze zakelijke relaties met Verre Naasten. Ook zijn er geen familiere-relaties binnen het bestuur. Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging. Ook worden er geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Bestuursleden ontvangen slechts vergoedingen voor gemaakte onkosten. Deze kosten zijn hoofdzakelijk reiskosten, voor het bijwonen van de bestuursvergaderingen. In 2016 waren de netto vergoedingen voor onkosten van bestuursleden in totaal € 992,17.

2. Strategie en beleid

In al onze activiteiten staat onze missie 'geloof delen wereldwijd' centraal. Om die missie te bereiken, werken we samen met lokale kerken en organisaties in het buitenland die daar volop mee bezig zijn en het geloof delen vanuit in woord en daad. Het gaat daarbij om kerken en organisaties waarmee we ons verwant voelen vanwege onze gereformeerde identiteit. Vaak zijn dit kerken en organisaties binnen de gereformeerde en presbyteriaanse kerkfamilie.

Inmiddels ondersteunt de GKv, in samenwerking met Verre Naasten, programma's van 80 kerken en lokale organisaties in 46 landen wereldwijd. Dit zijn programma's waarmee onze partners, in hun directe omgeving, het geloof willen delen, in woord en daad. Het gaat daarbij om zes 'soorten' programma's:

- 1) Kerkelijk opbouwwerk
- 2) Evangelisatie door lokale kerken
- 3) Diaconale projecten
- 4) Training
- 5) Noodhulp
- 6) Evangelisatie via media

Deze programma's worden ondersteund met kennis, mensen en financiële middelen. Daarbij is capaciteitsopbouw (bouwen aan sterke, zelfstandig functionerende kerken/organisaties) voor ons een belangrijk speerpunt. Daarom investeren we vooral in mensen (door training en opleiding). Zo willen we ervoor zorgen dat – in afhankelijk van onze Heer – het bereik, het effect en de duurzaamheid van het mission-werk zo groot mogelijk is.

Al dit werk met partners gebeurt binnen een relatie waarin we elkaar mogen bemoedigen en aansporen om Jezus te volgen. Binnen zo'n relatie is er ook ruimte voor ondersteuningsvragen. Gods kerk is wereldwijd; vanuit Nederland mogen we daarbij aansluiten en lokale kerken elders in de wereld, indien nodig, ondersteunen bij hun taak om 'geloof te delen'. Gebruikmakend van hun ervaring, kennis en kunde, vanuit het besef dat een ieder talenten heeft ontvangen om mee te werken.

Voor het uitvoeren van onze missie 'geloof delen wereldwijd' is de betrokkenheid van onze achterban onmisbaar. Het stimuleren en vergroten van die betrokkenheid is daarom voor ons ook een belangrijke doelstelling. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat het verrijkend is voor ons in Nederland om oog te hebben voor wat God wereldwijd doet. Dat kan ons bemoedigen. We kunnen van elkaar leren. De betrokkenheid van onze achterban (meeleven, meebidden en meefinancieren) is van belang voor de partner in het buitenland én voor onszelf; samen leven tot Gods eer!

2.1 SWOT (sterkte-zwakte analyse) Verre Naasten

Sterktes	Zwaktes
<ul style="list-style-type: none"> • We hebben een gevarieerd pakket aan buitenlandse partners en type programma's wereldwijd. Dit helpt om de blik te houden op de brede variatie van Gods werk wereldwijd en spreekt verschillende doelgroepen aan. • We hebben een groot team van intrinsiek gemotiveerde vrijwilligers en betaalde medewerkers die weten waarvoor ze staan. • We zijn onderdeel van het GKv –kerkverband en daarmee is er een natuurlijk kanaal voor mission voor kerken en kerkleden. • Verre Naasten kent een grote naamsbekendheid (+90%). • We hebben een stabiele financiële positie (reserves en inkomstenniveau zijn op peil, loyale donateurs). 	<ul style="list-style-type: none"> • We slagen er onvoldoende in om jongere generaties (onder de 45 jaar) aan ons te verbinden, zowel financieel als qua vrijwilligerswerk. • De huidige organisatiestructuur en -cultuur van het mission-werk heeft een gelaagde communicatiestructuur zowel richting achterban als naar het buitenland; hierdoor is de efficiency en eenduidigheid niet optimaal. • Er is een tekort aan vrijwilligers binnen de regio's. • We beschikken over onvoldoende instrumenten om de wederkerigheid met buitenlandse partners te verzilveren. • Er wordt verschil ervaren in ambities en verantwoordelijkheidsgevoel tussen vrijwillige medewerkers (RSV's) en betaalde medewerkers (Verre Naasten).
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Op missieniveau is er veel perspectief: er zijn voldoende potentiële partners / gebieden waar we onze missie 'geloof delen wereldwijd' kunnen vormgeven. • Er is een behoefte bij jongere generaties (onder 45 jaar) aan zingeving, geloofsbeleving en spiritualiteit (zowel privé, als in studie als werk). • Door de digitale ontwikkelingen en betere reismogelijkheden zijn er toegenomen mogelijkheden voor communicatie en contacten. • De vergrijzing heeft als positieve effecten dat er capaciteit vrijkomt (kennis en tijd) en vermogen (giften van de 'gouden eeuw' generatie en nalatenschappen). 	<ul style="list-style-type: none"> • De daling van het aantal leden van de GKv in combinatie met een onzekere toekomst voor het GKv-kerkverband maken ook de toekomst van het GKv-mission-werk onzeker. Verder leiden actuele discussies binnen het kerkverband (over man/vrouw en homoseksualiteit) mogelijk tot (verdere) splitsingen. Ook zien we bij GKv-ers onder de 45 jaar een tendens om interkerkelijk bezig te zijn, organisaties met een exclusieve GKv-identiteit worden daarbij als 'te smal' ervaren. • Kerken en kerkleden hebben in hun missionaire en diaconale werk een grotere focus op dichtbij, dikwijls ten koste van de aandacht voor mission buitenland. • De bewustwording bij lokale kerken in Nederland over 'we hebben iets aan onze buitenlandse partners in geloof en kerk-zijn' is matig. • De quota (50% van inkomsten) staan onder druk. • Jongere generaties (< 45 jaar) binden zich minder (snel) voor de langere termijn; dat geldt in vrijwilligerswerk, maar ook financieel. • Enkele hulpverleningsorganisaties profileren zich steeds meer als mission-organisaties (kerken helpen kerken), waardoor zij meer direct een concurrent vormen.

Bovenstaande SWOT is ook opgenomen in ons nieuwe meerjarenbeleidsplan 2017 – 2021, waar ze uitmonden in een aantal strategische keuzes voor middellange termijn. In mei 2017 wordt dit meerjarenbeleidsplan behandeld op het LSV. Na akkoord van de algemene vergadering publiceren we dit nieuwe meerjarenbeleidsplan op onze website.

2.2 Strategische aandachtsgebieden

Om te kunnen meten en weten of Verre Naasten als organisatie naar behoren functioneert, formuleerden we zeven strategische aandachtsgebieden:

- 1) Leidt de ondersteuning vanuit Nederland ertoe dat de partners in het buitenland er vitaler/beter van worden om onze gezamenlijke missie 'geloof delen wereldwijd' handen en voeten te geven?
- 2) Zorgt de voorlichting van Verre Naasten ervoor dat de achterban (leden van de aangesloten kerkelijke gemeenten) meer betrokken zijn bij mission-buitenland en uit zich dat in meer meeleven, meer meebidden en meer meefinancieren?
- 3) Worden de Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV) voldoende en naar tevredenheid ondersteund door medewerkers van Verre Naasten bij:
  - het onderhouden van partnerschappen en het ondersteunen van partners: gebeurt dat effectief, efficiënt en wat is de impact?
  - het bevorderen van betrokkenheid van de achterban?
  - de organisatie in het algemeen van de betreffende RSV (samenstelling bestuur, Algemene Vergadering, participatie op de Landelijk Samenwerkingsverband (LSV), etc.)?
- 4) Worden de zelfstandige taken die het LSV belegde bij Verre Naasten efficiënt en effectief uitgevoerd in relatie tot het budget?
- 5) Worden de begrote inkomsten gehaald, met name die van particulieren, kerken, scholen en fondsen?
- 6) Draait de organisatie Verre Naasten naar tevredenheid? Is het personeel tevreden, wordt er binnen de budgetten èn effectief èn efficiënt gewerkt etc.?
- 7) Hoe staat het met de vitaliteit van Verre Naasten op (middel)lange termijn?

Deze strategische aandachtsgebieden worden elk jaar besproken op een Algemene Vergadering van het LSV. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van verrichte metingen, zoals partnertevredenheidsonderzoeken, partnerbezoeken, klachten, inkomsten quota, mate van participatie bij acties, campagnes en mission-(zon)dagen.

De strategische aandachtsgebieden worden eens in de vier maanden besproken op het managementteamoverleg en vastgelegd in het periodeverslag voor het bestuur.

2.3 Vooruitblik 2017

In 2016 continueerden we de lijn die vanaf 2014 is ingezet. Daarnaast werkten we aan een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2017 – 2021. Deze wordt in mei 2017 ter goedkeuring voorgelegd aan het LSV.

Buitenland

Voor 2017 formuleerden we diverse doelstellingen rond de samenwerking met buitenlandse partners. Op de planning staan onder meer het formuleren van portfolio-beleid, bezinning op ons strategisch beleid over onze mission-taak in Europa en het uitwerken van concrete voorstellen die bijdragen aan meer wederkerigheid tussen buitenlandse partners en partners (kerken) in Nederland. Daarnaast starten we in 2017 met de voorbereidingen voor het vernieuwen van het Algemeen Beleid Mission.

Betrokkenheid

In 2017 zetten we weer volop in op het genereren van betrokkenheid. Daarbij gaat er veel aandacht uit naar de ondersteuning van de verschillende regio's waarin we nog meer op maat willen werken. Samen met hen willen we de zicht-

baarheid in de kerken vergroten via diverse uitingen (zoals Naast) en campagnes rond Pinksteren, Biddag en Dankdag. Daarnaast organiseren we, net als andere jaren, speciale evenementen voor de doelgroepen kinderen, jongeren en senioren en blijven we onze inspiratieplekken aanbieden. Omdat er in het nieuwe meerjarenbeleidsplan veel aandacht uitgaat naar 'betrokkenheid achterban' ligt daar ook een belangrijke focus in 2017: dat jaar gebruiken we om een aantal nieuwe plannen verder te onderzoeken en voor te bereiden.

Organisatie

In 2017 implementeren we de laatste fase van een nieuw boekhoud- en Officesysteem. Ook gaan we in 2017 over op een nieuw CRM-programma. Rond deze ICT-projecten focussen we op een zorgvuldige implementatie en uitrol en een goede training van alle betrokkenen, binnen Verre Naasten en bij de RSV's.

Financieel

De algemene reserve laat een positief beeld zien. In de begroting 2017 is daarop reeds geanticipeerd. Het exploitatie-tekort kunnen we dekken uit de Algemene Reserve. Daarnaast reserveerden we vanuit de Algemene Reserve – voortvloeiend op het meerjarenbeleidsplan – een deel voor het jongerenlabel (bereiken doelgroep < 45 jaar) maar ook voor mission binnenland.

3. Communicatie met belanghebbenden

Hoe kunnen we betrokkenheid bij mission vasthouden en vergroten? Die vraag staat steeds centraal in onze communicatie met belanghebbenden. Daarbij focussen we niet alleen op financiële betrokkenheid, maar juist ook op betrokkenheid in de vorm van meelevens en gebed.

In het creëren van betrokkenheid bij mission speelt communicatie een sleutelrol. Wij verstaan onder communicatie: *"Alle activiteiten die bijdragen aan het realiseren van kennis en bewustwording over en draagvlak voor het mission-werk, waardoor de betrokkenheid bij dit werk wordt gestimuleerd, vastgehouden en vergroot. Deze definitie gaat uit van een integrale aanpak van communicatie en fondsenwerving, dit zijn nadrukkelijk geen twee aparte disciplines; beide disciplines hebben immers als insteek de ander in het hart te raken, met als doel; stimuleren van een reactie (hier: delen van gebed, kennis, tijd/aandacht, geld of netwerk)."*

In het vergroten van de betrokkenheid bij het GKv-mission-werk vormen kerken en hun leden vanzelfsprekend een belangrijke communicatiedoelgroep. Kerkenraden en predikanten worden doorgaans rechtstreeks benaderd, het benaderen van de doelgroep kerkleden gebeurt vooral via de intermediairs Z&H-commissies; lokale werkgroepen rond Zending en Hulpverlening, die zijn aangesteld door een kerkenraad. Andere belangrijke communicatiedoelgroepen zijn particuliere donateurs, scholen, partners, media en interne doelgroepen zoals medewerkers en vrijwilligers.

3.1 Belanghebbenden

Als onderdeel van een uitgebreide omgevingscan identificeerden we zestien belanghebbenden:

- 1) Nederland (economie, geefgedrag, politiek, etc.)
- 2) Prisma (en haar leden)
- 3) Conculega's (Red een kind, ZOA, Dorcas, Tear, etc.)
- 4) NZR/EZA
- 5) Kerken uit 'kleine oecumene' (NGK, CGK)
- 6) GKv-kerken (en haar leden)
- 7) Gereformeerde scholen (basis en voortgezet onderwijs)
- 8) Studentenverenigingen
- 9) Andere GKv-deputaatschappen (BBK, TUK, OOG)
- 10) Andere organisaties die zich bezighouden met mission en de wortels hebben binnen de GKv
- 11) RSV's (Regionale Samenwerkingsverbanden)
- 12) Z&H-commissies
- 13) Timothy Leadership Training Institute
- 14) Buitenlandse partners (zusterkerken, contactkerken, verwante kerken, christelijke organisaties)
- 15) Medewerkers (betaald en onbetaald)
- 16) Donateurs

Sommige belanghebbenden staan meer op afstand van de organisatie, anderen dichterbij. Verre Naasten vindt het belangrijk om helder te communiceren met alle belanghebbenden en hen te betrekken bij ons werk.

Deze belanghebbenden zijn deels ook doelgroepen voor fondsenwerving. In de fondsenwerving kiezen we bewust voor het benaderen van verschillende doelgroepen; zo willen we inspelen op de kansen die we zien en risico's spreiden. Bijna 50% van de inkomsten komt via zendingsquota uit kerken; via de regionale samenwerkingsverbanden. Het zendingsquotum is een vaste bijdrage per kerklid voor mission; deze vorm van geven biedt een grote mate van zekerheid (al staat ook deze vorm van geven enigszins onder druk). Om echter niet te afhankelijk te zijn van zendingsquota worden aanvullend daarop giften geworven via particuliere donateurs; waarbij we voor de risicobeperking veel

inzetten op het werven van structurele bijdragen (machtigingen). Andere doelgroepen voor fondsenwerving zijn scholen en fondsen. Waar mogelijk doen we ook een beroep op subsidies (via overheid of andere institutionele donoren; maar gezien onze religieuze doelstelling zijn de mogelijkheden hierin vaak beperkt.

3.2 Communicatiemiddelen

3.2.1 Periodieken

Naast

Het blad Naast is een gezamenlijke uitgave van de RSV's en Verre Naasten. In een oplage van 48.500 stuks wordt Naast verspreid in bijna alle GKv-kerken. Met Naast willen de RSV's en Verre Naasten de GKv-achterban informeren, inspireren en bemoedigen met verhalen over Gods werk in het leven van christenen en de projecten wereldwijd.

In 2016 verscheen Naast in vier landelijke (32 pagina's) en twee regionale edities (8 pagina's).

Verre Naasten Nieuws

Verre Naasten Nieuws is de nieuwsbrief van Verre Naasten. Deze nieuwsbrief, waarvan de vormgeving per uitgave verschilt, verschijnt zes keer per jaar en wordt per post verzonden naar alle actieve donateurs. Deels rechtstreeks op de deurmat, deels via het postvakje in de kerk (via contactpersonen in de kerk). De gemiddelde oplage ligt rond de 19.000. Daarnaast ontvangen nog zo'n 1.300 mensen de nieuwsbrief digitaal. Via deze nieuwsbrief wil Verre Naasten haar achterban informeren en inspireren, daarnaast is het een belangrijk middel voor fondsenwerving.

Missionair

Missionair is een speciale uitgave over de mediaprojecten van Verre Naasten. Per post gaat deze nieuwsbrief in een oplage van ongeveer 5.000 naar voormalig Emission-donateurs (deze stichting ging in 2010 op in Verre Naasten). De nieuwsbrief (vier pagina's) verschijnt vier keer per jaar en informeert de achterban over lopende en nieuwe projecten. Via de nieuwsbrief worden hiervoor ook donaties geworven.

Spanje-nieuwsbrief

De Spanje-nieuwsbrief is een speciale uitgave over het mission-project in Spanje; in 2015 droeg de stichting Steun Broederschap Spanje dit project over aan Verre Naasten (en hief zichzelf daarna op). De nieuwsbrief wordt verstuurd naar voormalig donateurs van deze stichting (particulieren en kerken), in een oplage van 700 stuks. De nieuwsbrief (vier pagina's) verschijnt twee keer per jaar en informeert de achterban over de voortgang van het Spanje-project en werft fondsen hiervoor.

Brandstof

Brandstof is een digitale special voor iedereen die zich wil laten inspireren door geloofsgenoten wereldwijd. 461 geïnteresseerden hebben zich voor deze nieuwsbrief aangemeld. In de nieuwsbrief staan geloofsgetuigenissen en gebiedspunten. Brandstof verschijnt vier keer per jaar.

Inside

Inside is een digitale nieuwsbrief, speciaal voor alle vrijwilligers en Z&H-commissies. Deze nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar en wil de doelgroep (1.140 lezers) informeren over het werk, activiteiten en acties.

DVN News

DVN News is een Engelstalige digitale nieuwsbrief en verschijnt drie keer per jaar. De nieuwsbrief is voor buitenlandse partners van Verre Naasten (122 ontvangers). Doel ervan is informeren, kennis delen en uitwisseling, ook tussen partners onderling.

3.2.2 Website

Voor Verre Naasten is de website een belangrijk middel om haar achterban te betrekken bij en informeren over haar werk en activiteiten. Naast de website van Verre Naasten (www.verrenaasten.nl) zijn er ook tien regiowebsites. De website van Verre Naasten heeft gemiddeld zo'n 100 bezoekers per dag.

3.2.3 Social Media

Verre Naasten is actief op social media: op Facebook en in mindere mate op Twitter. Via deze kanalen wil Verre Naasten mensen betrekken bij haar werk en acties en kan gemakkelijk interactie worden gezocht. In 2016 steeg het aantal likes/volgers van 2.101 (2015) naar 3.093. Op Twitter heeft Verre Naasten 1.429 volgers (was 1.280).

3.2.4 Jaarverslagen en rapportages

Verre Naasten publiceert elk jaar een jaarverslag, om verantwoording af te leggen over haar werk, inkomsten en uitgaven. Deze is online beschikbaar op de website van Verre Naasten en kan ook in printvorm worden opgevraagd. In 2016 kwam het jaarverslag uit op 22 april. Tegelijkertijd met de publicatie van het jaarverslag werd ook een brief hierover verstuurd naar een selecte doelgroep, onder wie grote gevers. Ook is het jaarverslag ingezonden voor de Transparantprijs. In 2016 beoordeelde de Transparantprijs het jaarverslag van Verre Naasten op de onderdelen 'compliance' en 'communicatie' met de hoogst haalbare score (A), het onderdeel impact scoorde in 2016 hoger dan het jaar ervoor; van een C naar een B. Een stijgende lijn dus. Aanbevelingen uit de Transparantprijs nemen we mee in de realisatie van het jaarverslag over 2016.

3.2.5 Mission-(zon)dagen

Een belangrijk en succesvol instrument om de achterban te betrekken bij het mission-werk zijn zgn. zending(s)zondagen, tegenwoordig: mission-(zon)dagen. Tijdens zo'n (zon)dag is, wanneer mogelijk, een buitenlandse gast (kerkleider) of een medewerker op verlof te gast. In 2016 waren er 112 mission-(zon)dagen /-activiteiten (2015: 106), een nieuw record!

3.2.6 Interne communicatie

Medewerkers van Verre Naasten zijn betrokken bij organisatieontwikkelingen en personeelsaangelegenheden. Naast regelmatige updates vanuit het MT ontvangen zij interne nieuwsbrieven en er zijn personeelsvergaderingen (twee keer per jaar). Daarnaast wordt er elke week een 'weekmoment' gehouden. Tijdens het weekmoment is er ruimte en tijd voor overdenking en delen, gezamenlijk gebed en het bespreken van actuele ontwikkelingen.

3.3 Tevredenheid

3.3.1 Partnertevredenheid

Partners zijn voor ons een cruciale schakel in het uitvoeren van onze missie 'geloof delen wereldwijd'. We hechten er daarom veel waarde aan om periodiek de partnertevredenheid te meten; we evalueren programma's evenals de partnerrelaties. Ook in 2016 was hiervoor bewust aandacht.

Evaluaties op programmaniveau geven ons inzicht in de resultaten over meerdere jaren en de impact. Ook gebruiken we programmaevaluaties om een beeld te krijgen van mogelijk onverwachte neveneffecten. Een van de programma's die we in 2016 opnieuw evalueerden was het totaalprogramma op Papoea (Indonesië). Eerder kwam uit een evaluatie van de programma's daar de conclusie: *'gebrek aan initiatief van de lokale kerk en afhankelijkheid wordt met deze werkwijze versterkt'*. De werkwijze is daarop aangepast en in 2016 vond een tussenevaluatie plaats om te peilen of de interventie heeft geholpen. In het rapport staat daarover: *"Op grond van eigen observaties van CEVEO over de afgelopen twee jaar en de reacties van de GGRI-P-deelnemers tijdens de evaluatie, concluderen we dat de gekozen strategie en uitvoering van de programma's bijgedragen heeft aan het bereiken van de gemeenten om te werken aan gemeentebouw en ook bereikt de ondersteuning nu jeugd en vrouwen. Ook het nemen van eigen initiatieven en oppakken van eigen verantwoordelijkheid komt voorzichtig van de grond. Het is goed om op de ingeslagen weg verder te gaan."*

Ook op relatieniveau zoeken we steeds naar verbetering. De geregelde contacten (over de uitvoering) geven natuurlijk een indruk ervan, maar we besteden ook apart aandacht aan dit onderwerp. Een aantal jaren geleden stelden we een speciale vragenlijst op waarmee we de tevredenheid evalueren. Dat is een goed hulpmiddel om de verschillende aspecten aandacht te geven en toekomstgericht samen te werken. Ook vragen we om een overall score te geven van 0 – 10 op tevredenheid. Gemiddeld scoren we hierop een ruime 7. We krijgen dit overigens niet altijd ingevuld, omdat sommige partners de manier van 'een cijfer' geven niet vinden passen bij de aard van de relatie; *'Zo ga je toch niet met*

je familie om'? Een cijfer op zich is ook niet waar het om gaat. De achtergronden die uit de bespreking komen zijn belangrijker.

Casus Letland

Ter illustratie van de manier waarop we partnertevredenheid meten, delen we een casus uit Letland. In Letland steunen we een kleine theologische opleiding met gastdocenten en een bijdrage aan het jaarbudget. Gelijkwaardigheid in de relatie is in deze samenwerking benoemd als belangrijk uitgangspunt. Uit de evaluatie blijkt dat dit ook als zodanig wordt ervaren door de partner: *'Ja, jullie delen je bezwaren over voorstellen met ons. Waardevol dat we na een bepaalde kwestie die we hadden, een goede relatie konden houden; gelovend in ons werk, we zijn beiden leerbaar'*. Uit de evaluatie kwamen ook drie speciale aandachtspunten voor de samenwerking in de toekomst:

- 1) Meer inzicht in het geheel van de organisatie, doelen en middelen van de opleiding; en welke andere betrokkenen er zijn en hun bijdrage.
- 2) Deelname aan een netwerk van master opleidingen theologie.
- 3) Meer interactie in de samenwerking.

In hetzelfde jaar zijn op alle drie de punten duidelijke stappen gezet om dit te concretiseren. Informatievoorziening verbeterde, het netwerk van Verre Naasten kon gebruikt worden om de contacten van de school te verbreden en er worden geregeld gebedspunten uitgewisseld om concreet voor elkaar te bidden en elkaar te bemoedigen.

3.3.2 Medewerkers- en vrijwilligertevredenheid

Elke twee jaar houden we een medewerkerstevredenheidsonderzoek. Deze doen we in eigen beheer en het laatste onderzoek was in 2015; de algehele tevredenheid was toen een 8,2. De volgende staat gepland voor najaar 2017.

We onderzoeken ook jaarlijks de tevredenheid onder onze vrijwilligers. In het laatste onderzoek (2015) scoorde de algehele tevredenheid een 8,2. Een vervolg op dit onderzoek staat ook gepland voor najaar 2017.

3.3.3 Betrokkenheid achterban

Met enige regelmaat doen we onderzoek naar de betrokkenheid van onze achterban bij het mission-werk en onze organisatie. Het laatste 'grote' onderzoek dateerde uit 2013. Dit onderzoek is (op hoofdlijnen) herhaald in 2016 via een online vragenlijst waarvan we de oproep verspreidden via 30 kerken (verspreid over heel Nederland) en social media. In totaal vulden 237 mensen de vragenlijst in, hiervan is 62% donateur van Verre Naasten. Enkele vragen uit het onderzoek worden in de onderstaande tabel uitgelicht:

(schaal 1 t/m 5 * 2 = 'rapportcijfer'	2016	2013
Ik heb vertrouwen in Verre Naasten	8,38	8,08
Ik sta positief tegenover Verre Naasten	8,36	8,10
Ik zou Verre Naasten aanbevelen bij anderen	7,42	7,56

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn dat Verre Naasten een sterk merk is (qua loyaliteit, geefgedrag, etc.), een plek heeft binnen de GKv en dat het werk steunwaardig wordt bevonden. De betrokkenheid bij de mission-projecten in de regio, evenals de naamsbekendheid van de regio's, bieden ruimte voor verbetering; de betrokkenheid bij Verre Naasten is groter, maar de manier waarop zich dat uit kan beter. Uit het onderzoek komen ook signalen dat de GKv-achtergrond van Verre Naasten / het mission-werk soms vragen oproept of zelfs weerstand. Daarbij klinkt de oproep tot verbreding en meer samenwerking. De aanbevelingen uit het onderzoek zijn onder meer verwerkt in het jaarplan 2016 en het meerjarenbeleidsplan 2017-2021.

3.3.4 Klachten

Klachten en reacties van derden zien we als een concrete mogelijkheid om ons beleid te verhelderen of aan te passen. De klachten die Verre Naasten ontvangt, registreren en verwerken we volgens de klachtenprocedure. In 2016

ontvingen we 39 klachten. Dit aantal is hoger dan in 2015 (toen 14) veroorzaakt door een fout in het verzendbestand van onze eindejaarsmailing wat een flink aantal extra klachten opleverden. In het algemeen gaan de meeste klachten sowieso over fondsenwervingsacties. De klachten worden serieus opgepakt en zijn, op een na, naar tevredenheid afgehandeld (score van 95%).

4. Programma's wereldwijd

Onze missie 'geloof delen wereldwijd' geven we vorm via programma's van 80 kerken en lokale organisaties in 46 landen wereldwijd. Dit zijn programma's waarmee onze partners, in hun directe omgeving, het geloof delen, in woord en daad. Dat kan er, afhankelijk van de context, per land/regio heel verschillend uitzien. Om dat concrete invulling te geven, zijn we continue in contact met elkaar; welke insteek past het beste? Soms is een programma voor landbouw het antwoord, bijvoorbeeld als het niet goed mogelijk / toegestaan is openlijk te evangeliseren. Soms is de inzet van een lokale evangelist, een training of medisch werk de beste manier. Onze partner is degene die deze keuze maakt, vanuit Nederland bieden we vervolgens ondersteuning aan deze programma's. Dat gebeurt in de vorm van kennis, mensen en/of financiële middelen, afhankelijk van de behoefte van de partner. Via periodiek contact, via mail/Skype/telefoon en persoonlijke ontmoetingen, wordt de voortgang van de programma's gevolgd.

Alle partners rapporteren aan ons over de uitvoering en resultaten van hun programma's. In dit hoofdstuk lichten we vier partners en hun programma's uit!

4.1 Uitgelicht – Kerkelijk opbouwwerk door ERCB-kerken in Benin

De Eglise Réformée Confessante au Bénin (ERCB) is een klein en jong kerkverband met 14 gemeentes, verspreid over het land. Dit kerkverband wordt ondersteund door GKv-kerken uit de classis Gouda-Waddinxveen, verenigd in het regionale samenwerkingsverband West-Afrika Mission | Verre Naasten.

Tot drie jaar terug werd de ERCB vanuit Nederland ondersteund door uitgezonden Nederlandse zendingswerkers. Nu is er een periode aangebroken van verdere verzelfstandiging van de kerken in Benin, zonder hulp van uitgezonden uit Nederland. Dat betekent niet dat er geen ondersteuning meer is. Zo helpen we de ERCB-kerken bijvoorbeeld bij het versterken van hun kerkverband, onder meer door het opzetten van een eigen financiële administratie, de bouw van een kantoor, aanschaf van landbouwgrond en het aantrekken van dominee Mputu uit Congo ter ondersteuning van de Beninse dominee Théophile Djodjouwin. Als enige predikant van de ERCB heeft dominee Théophile een zwaar takenpakket. Sinds 2015 reist de Congolese predikant Espoir Mputu twee keer per jaar naar Benin om samen met de Beninse dominee gemeenteleiders- en leden toe te rusten. We zijn dankbaar dat dominee Mputu in 2016 naar Benin kon afreizen, ondanks de lastige en onzekere omstandigheden in zijn thuisland Congo. Veel zondagschoolwerkers, ambtsdragers en vrouwengroepen zijn inmiddels door de beide dominees toegerust. Enkele ambtsdragers komen in aanmerking voor een opleiding tot predikant. Een punt van aandacht is de tijd tussen twee trainingen. Dominee Mputu bezoekt Benin immers maar twee keer per jaar en er zijn zorgen of men de lesstof in die periode wel kan vasthouden. Een ander aandachtspunt is het gestructureerd en planmatig werken.

Samen met de Congolese dominee Mputu kon de Beninse predikant Théophile in 2016 veel zondagschoolwerkers, ambtsdragers en vrouwengroepen toerusten.

Dominee Espoir Mputu (48):

“Ik ben gegrepen door Gods liefde”

“Mijn leven is vol wonderen. Ik ervaar dat vooral door een steeds groter wordend netwerk van vrienden, docenten, broers en zussen, van wie ik liefde ontvang. Heel bijzonder. Ik ben gegrepen door Gods liefde die ik op een bijzondere manier ervoer toen Hij mij redde van een dodelijk ongeluk. Je kunt het litteken daarvan duidelijk zien op mijn hoofd. Al heel vroeg heb ik Gods roeping ervaren om hem te dienen.

Het werk in Benin heeft mijn kijk op Gods koninkrijk wezenlijk veranderd. Ik had onbewust toch altijd het idee dat alleen westerlingen zendelingen konden zijn in Afrika. Maar sinds mijn uitzending naar Benin weet ik dat ook ik in Gods koninkrijk kan werken. Juist omdat ik ook Afrikaan ben, begrijp ik de mensen in Benin goed. Samen met dominee Théophile bezocht ik bijvoorbeeld een weduwe. Zij was bang dat de geest van haar overleden echtgenoot haar op allerlei plekken zou achtervolgen en praatte tijdens de begrafenis continue tegen zijn lichaam. Dominee Théophile bemoedigde haar en zei dat ze niet bang hoefde te zijn. Zo'n ervaring is voor mij als Congolees heel herkenbaar. We hebben na de begrafenis dan ook veel pastorale ervaringen uitgewisseld.

Verrast

Ik help dominee Théophile Djodjouwin bij het versterken van de gereformeerde identiteit in Benin; ik geef les op de Bijbelschool en verzorg cursussen. Ik werk veel met kerkleiders, ambtsdragers en leiders van de zondagsschool. Door de kinderen van de zondagsschool ben ik elke keer weer aangenaam verrast. Er zit veel tijd tussen mijn bezoeken en ik heb altijd het gevoel dat ik te weinig kan doen. Maar elke keer dat ik er ben, klinken de liederen die ik hen aanleerde perfect! Dat is heel bemoedigend. De kinderen onthouden alles, terwijl ik bang ben dat de volwassenen zo goed als alles vergeten zijn... De toekomst is in Gods handen. De kerken in Benin staan voor grote uitdagingen. Ze moeten sterker worden in een duidelijke gereformeerde, Bijbelse overtuiging om zo werkelijk getuigen van Christus te kunnen zijn in West-Afrika. Animisme (natuurgodsdienst) en voodoo hebben veel invloed op de kerken hier. Dat is een groot probleem. Daarom is er goede, theologische scholing nodig in West-Afrika. Een andere uitdaging is de invloed van islamitisch extremisme vanuit buurlanden Nigeria, Togo, Mali en Niger. Om deze redenen denk ik dat Benin een belangrijke plaats moet innemen op het gebied van mission-werk in de regio. Hopelijk gaan de kerken hier groeien door de mission-activiteiten. Mijn droom is om mensen hiervoor toe te rusten en hen te stimuleren om te evangeliseren, zoals ik dat zelf ook in Congo doe.”

4.2 Uitgelicht – Evangelisatie door AEPC-kerken in Kenia

De Africa Evangelical Presbyterian Church (AEPC) is een actief missionair kerkgenootschap in het zuiden en oosten van Kenia, die het verlangen heeft het evangelie te verspreiden en nieuwe kerken te planten. Daarbij wordt zij ondersteund door de Gkv-gemeente van Zwolle-Zuid (Kenia Mission I Verre Naasten). Binnen vijf jaar een nieuwe kerk starten in zes gebieden: dat is hun doel en daar wordt hard aan gewerkt.

Sinds eind 2015 zijn er in de zes gebieden zeven evangelisten aan het werk. Vaak moeten zij zich redden zonder inkomen, in een afgelegen gebied, ver van hun eigen familie en netwerk. We zijn dankbaar dat deze evangelisten na een jaar nog steeds op hun plek zitten, ondanks de zware omstandigheden. In 2016 startte de AEPC in de stad Kisumu een nieuwe gemeente, daarnaast onderzochten zij de mogelijkheden om in twee andere steden ook nieuwe gemeentes te planten. De jonge AEPC-gemeente in Meru, aan de voet van Mount Kenya, kocht in 2016 een perceel. De gemeente, bestaande uit zo'n zestig mensen, heeft nu eindelijk haar eigen plek en maakt plannen om een kerk te bouwen.

Een aandachtspunt binnen de samenwerking met AEPC is de werkwijze en het verschil van missionaire visie op kerk-

planting; er zijn al veel kerken in Kenia, ook op plekken waar de AEPC een nieuwe gemeente begint. Dit leidt soms tot kerkelijke verdeeldheid binnen een plaats. Tegelijkertijd is er binnen de kerken in Kenia weinig aandacht voor slecht bereikte groepen, zoals moslims. De vraag rijst of het in die situatie niet beter is om je te richten op het versterken van bestaande kerken in plaats van nieuwe kerken te planten. Die verantwoordelijkheid ligt bij de partner, AEPC zelf. Maar het is een aandachtspunt in onze contacten.

Naast de kerkplantingsprojecten heeft de AEPC ook een aantal bijbelscholen en een theologisch college. Daarnaast bieden ze diaconale hulp via diverse lokale en landelijke initiatieven zoals basisscholen, een eigen medische kliniek, hulp voor vluchtelingen en voedselhulp.

In 2016 zijn er 7 evangelisten uitgezonden. Ondanks de zware levensomstandigheden zijn zij trouw aan hun werk en hun plek.

Dominee David Kimanthen van de AEPC:

“Het onmogelijke bleek mogelijk!”

“Wij zijn een missionair kerkgenootschap. We werken samen met mission-organisaties van over de hele wereld. Kerkplanting is voor ons een belangrijk speerpunt. We willen het Goede Nieuws delen met de mensen in Kenia.

Kerkplanting doen we op drie manieren: door nieuwe kerkgemeenten te starten op plekken waar nog geen AEPC-kerken zijn; door predikanten op te leiden die Gods Woord kunnen uitleggen; en door te evangeliseren. In Kenia is het niet makkelijk om te evangeliseren. Het land is groot en uitgestrekt. Er is niet altijd genoeg geld om evangelisten te onderhouden. En we beschikken niet over voldoende transportmogelijkheden om mensen in buitengebieden te bereiken. Gelukkig hebben we veel trouwe en gemotiveerde evangelisten die verbonden zijn aan de AEPC. Zij voelen zich geroepen door God voor dit werk. Evangelisten volgen een training om hen voor te bereiden op de zware taak en beproevingen die hen te wachten staan. Ze leren hoe ze Gods Woord kunnen uitleggen.

Uitgestrekt

Ondanks dat er al veel kerken in Kenia zijn, vinden wij het vanuit AEPC toch belangrijk om nieuwe gemeentes te planten; er zijn nog lang niet overal kerken in dit uitgestrekte land. Veel mensen zijn nog niet bereikt met het Goede Nieuws. Zo hebben we bijvoorbeeld een kerk geplant in Katuuni, Mwingi. Dit is een uiterst droog en afgelegen gebied. Er zijn haast geen wegen. Het leek onmogelijk om hier een gemeente te beginnen; er was geen water en geen eten. Maar dominee Nicholas Nziru ging de uitdaging aan. Hij bracht enkele gemeenteleden mee en samen begonnen ze zondagse diensten. Inmiddels zijn er dertig gemeenteleden die de diensten bijwonen. Het onmogelijke bleek mogelijk! Op plaatsen waar al wel veel kerken zijn, vinden we het als AEPC belangrijk om een Bijbelgetrouw geluid te laten horen, te midden van gemeenten waar dat niet altijd het geval is. Kenia Mission | Verre Naasten steunt ons financieel, zodat we onze evangelisten kunnen onderhouden. Ook helpen ze ons bij het kopen van grond voor de kerken. En via bezoeken en training leren we met elkaar over hoe we kerk kunnen zijn in onze omgeving en het Goede Nieuws kunnen delen met de mensen om ons heen.”

4.3 Uitgelicht – Diaconale projecten van URCC-kerken in Congo

De United Reformed Church Congo (URCC) bestaat uit zo'n 200 gemeenten in Democratische Republiek Congo en groeit hard! Kerkelijk opbouwwerk is een belangrijk speerpunt; de URCC heeft slechts 32 predikanten en 18 kerkgebouwen. De verwachting is dat er de komende jaren 10 predikanten bijkomen en dat er tot 2020 nog 13 nieuwe ker-

ken worden gebouwd. De URCC-kerken worden daarbij ondersteund door GKv-kerken uit de provincie Utrecht, verenigd in het regionale samenwerkingsverband Utrecht Mission | Verre Naasten.

In 2016 werden zes nieuwe predikanten bevestigd. Drie van hen zijn beroepen door een nieuwe gemeente (voormalige evangelisatieposten). In 2016 is ook gewerkt aan de bouw van zes kerken waarvan er drie nog hetzelfde jaar zijn afgebouwd. Daarnaast kochten de URCC-kerken vier terreinen, waarbij Utrecht Mission | Verre Naasten de aankoop van grond in grote steden sponsorde; de hoge prijzen maken het onbetaalbaar voor kerkleden daar om zelf grond te kopen (in de plattelandsgebieden betalen de kerkleden de grond wel zelf). De terreinen worden niet alleen gekocht om een kerk te bouwen; de grond wordt ook ingezet voor diaconale projecten, om eten te verbouwen voor bijvoorbeeld voedselhulp aan weduwen.

In 2016 was er een uitgebreide evaluatie van de steun van Utrecht Mission | Verre Naasten aan de URCC in de afgelopen zeven jaar. Een externe consultant bezocht in 2,5 week 46 URCC-gemeenten. Uit deze bezoeken bleek dat de jonge kerkgemeenschap veel in huis heeft en stevig overeind staat. Daar zijn we God dankbaar voor. Maar er liggen binnen de URCC ook nog de nodige uitdagingen. Een aandachtspunt is bijvoorbeeld het verbeteren van de interne communicatie en -financiële- verantwoording (boekhouding).

In 2016 werden er binnen de URCC zes predikanten bevestigd. De helft van hen is beroepen door een nieuwe gemeente die voorheen een evangelisatiepost was.

Jean de Dieu Bajikila, diaken in de gemeente in Bupuekele:

“Een keer per maand houden we een collecte voor voedselhulp”

“Als diakenen motiveren we kerkleden om weduwen en weeskinderen in hun omgeving te helpen. Tijdens speciale bijeenkomsten op woensdag of zaterdag geven we gemeenteleden uitleg over diaconaat en het gemeentelven. Regelmatig worden we hierbij ondersteund door de dominee.

Sommige gemeentes hebben nog geen eigen terrein voor samenkomsten en activiteiten. We stimuleren deze gemeentes om te sparen voor een stuk grond. Op dat terrein kan dan een eenvoudige kerk worden gebouwd met eigen middelen. Daarnaast kunnen zij de grond bijvoorbeeld gebruiken als akker of voor het houden van dieren zoals geiten, konijnen of kippen. Het kopen van een terrein lukt alleen op het platteland. In de steden is de grond veel te duur en daar draagt Utrecht Mission | Verre Naasten bij.

Maïs en maniok

Een mooi voorbeeld is de gemeente in Mukomga, een plaats op het platteland ongeveer veertig kilometer van de stad Mbuji Mayi. Deze gemeente heeft sinds drie jaar een akker waarop leden maïs en maniok verbouwen. De oogst wordt verkocht om activiteiten van de gemeente te financieren. Een gedeelte van de oogst wordt uitgedeeld aan de zes weduwen van de gemeente, zodat ze te eten hebben. In een andere gemeente, in Kanshi, zijn er acht weduwen. Eens per maand is er voor hen een speciale collecte voor voedselhulp. Bupuekele is een gemeente in de stad Mbuji Mayi. Deze gemeente stichtte ook een school. Twee keer per kwartaal organiseert de kerk hier een speciale dag voor weduwen en wezen. Kerkleden worden dan opgeroepen om te geven. Met dat geld zorgt de kerk ervoor dat een aantal weeskinderen naar school kan, door hun schoolkosten te betalen.”

4.4 Uitgelicht – Training: Internationale Cursus 2016

Van 6 - 26 april 2016 namen 27 buitenlandse predikanten en kerkleiders deel aan onze Internationale Cursus. De cursisten kwamen uit partner- en zusterkerken van over de hele wereld. Zij verdiepten zich in Zwolle drie weken lang in het thema 'Living in God's Kingdom: called to joy and suffering'. De cursus was bedoeld voor 30 kerkleiders/voorgangers, helaas lukte het de deelnemers uit het midden van Afrika niet om naar Nederland te reizen vanwege streng visumbeleid. Wel waren er dit keer deelnemers uit maar liefst vier continenten: Europa, Zuid-Amerika, Afrika en Azië.

De gestelde cursusdoelen waren: een duidelijke christelijke visie op vreugde en lijden voor deelnemers; een concreet actieplan waarmee zij na afloop met dit thema aan de slag gaan in hun eigen omgeving; en bemoediging door onderlinge ontmoeting. Uit de verslagen van de cursisten bleek dat zij opgedane inzichten thuis hebben ingezet. Vaak door de meegekregen basiscursus te geven. Sommigen hebben het materiaal zelfs vertaald om breder in te kunnen zetten. Doel van de cursus was ook om gelovigen in Nederland te bemoedigen en inspireren via (s)preekbeurten in minstens 50 verschillende gemeentes en door het verblijf van onze buitenlandse gasten bij gastgezinnen. Dat is ruimschoots gelukt: in 62 kerken was een buitenlandse gast die in veel gevallen ook preekte. Ook de ervaringen van de gastgezinnen waren positief.

We zijn dankbaar dat alle activiteiten rondom de Internationale Cursus goed zijn verlopen. De bijna 20 jaar aan ervaring in het organiseren van deze cursus is merkbaar. Volgend jaar wordt er een cursus in het Frans georganiseerd omdat Engels (de voertaal tijdens de afgelopen cursussen) voor een aantal partners van Verre Naasten een grote barrière is. De cursus wordt dan ook in Kameroen gehouden om de grote risico's op geweigerde visa voor deelnemers uit Afrikaanse landen te omzeilen. Een hoogtepunt dit jaar was -net als voorgaande jaren- de afsluiting van de cursus. Deelnemers ontvingen een certificaat en presenteerden hun actieplan. Met elkaar is gebeden voor de plannen.

27 enthousiaste deelnemers aan de Internationale Cursus leerden over vreugde en lijden als christen, werden bemoedigd, maakten actieplannen voor thuis en bezochten en bemoedigden Nederlandse christenen in 62 gemeenten.

Dyulius Bilu uit Indonesië:

"Ik geloof dat het Gods plan is dat kerken in Indonesië groeien!"

"Het was een hele ervaring: logeren bij een Nederlandse familie en de intensieve cursusweken met deelnemers uit zoveel verschillende landen. Overal op de wereld hebben christenen te maken met moeiten en kritiek in de samenleving. Dat kan je neerslachtig maken als je actief bent in de kerk. Maar door hier met elkaar over te praten, ging bij veel deelnemers -en ook bij mij- de vreugde overheersen om als kind van God te mogen werken in Zijn koninkrijk!"

In de lessen kregen wij veel aangereikt. Dat leidde tot een actieplan voor iedere cursist om thuis mee aan de slag te gaan. Ik werk als docent aan de theologische school SETIA in de Indonesische hoofdstad Jakarta. Mijn plan was om vanaf september op zaterdagmorgen 15 keer de onderwerpen van de Internationale Cursus te delen met studenten en kerkleiders van SETIA. Ik ben volgens plan in september gestart. We kwamen met SETIA-studenten en andere deelnemers 13 keer bijeen op zaterdagmorgen. Soms zaten we met zo'n 140 mensen bij elkaar en bleven we tot ver in de middag napraten! Tijdens die bijeenkomsten legde ik een sterke focus op het feit dat wij rijk gezegend zijn als kerk. Ook al is het lijden van de kerk hier in Indonesië goed te merken. De meerderheid van de bevolking is moslim en een deel van hen duldt geen andere religies. Zij hebben moeite met kerken en proberen vergunningen in te trekken. Soms is er zelfs een aanslag. Maar ik denk dat wanneer wij blijven bidden voor de kerk in Indonesië, dat het Gods plan is dat we blijven bestaan en groeien. Door dat te geloven, kunnen wij ook omgaan met radicale druk en terreur. Ik ben dankbaar dat God mij koos om Zijn kerk te dienen als docent bij SETIA. Ook hier waren moeiten de afgelopen jaren; dreigementen van sluiting en intrekking van vergunningen. Maar wij kunnen nog elke dag les geven en de vreugde van God delen. Ondanks alle moeiten en zorgen studeren er elk jaar studenten af. Zij gaan op andere plekken in Indonesië aan het werk, in het onderwijs of in de kerk. Zo gaat Christus' werk en kerk gewoon door! Ook ik kon in het verleden wel eens minder positief zijn, maar juist tijdens de Internationale Cursus leerde ik om veel dingen te waarderen. Daardoor kon ik op die zaterdagochtenden echt vanuit mijn hart spreken. En kreeg ik veel steun binnen SETIA, van collega's en bij studenten. Het enthousiasme bleef, tot aan de laatste cursusochtend in december. Het is geweldig om te zien dat de eerste van mijn deelnemers plannen maken voor 2017. Ik kwam met een actieplan uit Zwolle naar Jakarta en nu gaan deelnemers van mijn cursus hier met hun eigen actieplan aan de slag!"

4.5 Uitgelicht: Noodhulp door RPCNEI-kerken in India

Op vier januari 2016 raakten duizenden mensen in Manipur, in het noordoosten van India dakloos, gewond en dodelijk getroffen door een zware aardbeving. De kerken van de Reformed Presbyterian Church North East India (RPCNEI) kwamen direct in actie, daarbij ondersteund door India Mission I Verre Naasten.

Getroffen families werden door de RPCNEI-kerken opgevangen in scholen, gemeenschapsgebouwen, kerken en bij familieleden. Gemeenteleden brachten voedsel bij 152 families die hun huizen, grond en inkomen verloren door het natuurgeweld. Aanvullend op deze hulp zorgden andere lokale organisaties voor non-food materialen, zoals tarpaulin dekzeilen om een tijdelijk dak te maken. Predikanten verleenden pastorale hulp en begeleidden de psychosociale hulpverlening in de opvangkampen.

Samen met andere, lokale, christelijke organisaties verzorgde de RPCNEI ook een training 'Disaster Resilient Manipur'. Tijdens deze tweedaagse training werkten 56 mensen van 23 organisaties en de lokale overheid gezamenlijk aan voorbereiden op en herstellen van rampen. Een mooie aanvulling op de acute hulp. De kerken evalueerden de noodhulpactie ook. Dat was zinvol en bracht handige en praktische verbeterpunten. Zo kan de noodhulp efficiënter en effectiever worden gedaan als meer kerkleiders getraind worden in 'reageren op rampen' en er een speciaal getraind noodhulpteam wordt aangesteld. Verder is er veel winst te behalen in de eerste fase na de ramp door vrijwilligers die op kwetsbare plaatsen wonen (waar meer kans is op rampen) te trainen in het verlenen van noodhulp bij een ramp.

We zijn dankbaar dat zoveel gemeenteleden van de RPCNEI-kerken als vrijwilliger hielpen na de aardbeving. Dit actieve, missionaire kerkgenootschap –bestaande uit 93 lokale kerken en ruim 12.000 gemeenteleden- laat Jezus' licht schijnen in hun omgeving. Onze Indiase broers en zussen konden in de noodhulpverlening heel concreet Gods liefde laten zien. Ook de goede samenwerking met andere organisaties en overheid is een dankpunt. Hierdoor was de hulpverlening efficiënt en droeg deze bij aan meer vertrouwen in RPCNEI als betrouwbare organisatie/kerk.

Mevrouw Poulotthiliuw uit Rongdai:

"We schreeuwden van angst en baden God om redding"

"We schrokken wakker uit een diepe slaap in de nacht van 4 januari. Het was 4 uur in de ochtend. Mijn man, kinderen en ik waren ontzettend bang toen de grond begon te schudden. De kracht van de aardbeving was enorm en de schokken duurden lang. Het ging vreselijk tekeer. Al onze spullen vielen op de grond. Een deel van de muren stortten in en het huis begon te kraken en te scheuren. We schreeuwden van angst en baden tot God om redding.

Toen de aardbeving voorbij was, bleek de schade enorm. Ons huis was onleefbaar. We waren ten einde raad en probeerden uit alle macht om de eindjes aan elkaar te knopen, zonder succes. We leven van de landbouw; een klein stukje van onze grond is voor het verbouwen van rijst en we verbouwen bananen en chili. Normaal gesproken redden we het net. Mijn man en ik hebben vijf kinderen, twee dochters en drie zonen. Het meeste van ons inkomen gaat naar onderwijs voor onze kinderen. Toen we door de aardbeving ons huis kwijtraakte, kwamen we in grote problemen. We hadden helemaal niets meer. Gelukkig kwamen er na een paar dagen hulpverleners naar ons dorp. Zij brachten voedsel, zoals rijst, linzen en olie. Wat waren we -en wat zijn we- God dankbaar! De eerste levensbehoefte voor mij en mijn gezin! Het is onze redding. Dankzij dit voedsel kunnen wij onze kinderen eten geven en ons huis en leven weer opbouwen."

4.6 Uitgelicht – Evangelisatie via KRR-media in Oost-Europa

In het Hongaarse gebied in Oost-Europa is een aantal christelijke radiostations actief om via media te getuigen van het evangelie. De verschillende stations, o.a. Agnus Radio in Roemenië, Pulzus Radio in Oekraïne en Europa Radio in Hongarije, werken samen binnen de koepelorganisatie KRR (Kárpát-medencei Reforátus Rádiótanács). Ze helpen elkaar door informatie en programma's uit te wisselen. De stations zijn een initiatief van de Hongaars gereformeerde kerken in Oost-Europa. Hun missie: het evangelie buiten de kerkmuren laten klinken! Naast radioprogramma's zenden ze ook uit via internet en worden door de verspreiding van cd's duizenden luisteraars in verschillende landen bereikt. Verre Naasten ondersteunt dit werk al jaren. Het radiowerk maakte een enorme ontwikkeling door, volgend jaar wordt er dan ook besproken of de vitale stations hun werk met minder betrokkenheid van Verre Naasten kunnen vervolgen.

In 2016 werkten we met KRR media aan twee doelen: de programma's dichter bij de luisteraars brengen en meer samenwerking tussen het radiowerk en het andere missionaire kerkenwerk. Om dat te bereiken zijn er drie bijeenkomsten geweest, waar radiomakers en kerkelijk werkers elkaar ontmoetten. Dit leidde tot een concrete samenwerking rond ziekenhuispastoraat en jongerenwerk; samen met missionaire werkers in ziekenhuizen en jongeren maakt de KRR nu nieuwe programma's. De eerste uitzendingen waren eind 2016 op de radio te horen. We zijn dankbaar dat de kloof die ervaren werd tussen de radiostations en de (rest van de) kerk is overbrugd. De radiomensen voelden zich gezien als missionaire werkers. De samenwerking leidde tot twee series radioprogramma's die kunnen worden ingezet door de verschillende stations.

Een aandachtspunt in dit traject bleek het geven van prioriteit en tijd aan de gezamenlijke bijeenkomsten. Door de grote reisafstanden en het drukke leven was de verleiding groot het programma te verkorten. Ook blijft het een spannende vraag of een radioprogramma een geschikt middel is om jongeren te bereiken. Ziekenhuiswerk blijkt wél een goede plek voor radio-evangelisatie; veel mensen in Hongarije hebben van huis uit wel een christelijke achtergrond meegekregen en beschouwen zichzelf als gereformeerd ook al komen ze niet in de kerk. Tijdens een ziekenhuisverblijf is er vaak goede aansluiting om over diepere vragen door te praten. Bovendien luistert deze doelgroep bovengemiddeld naar de radio.

De verbeterde samenwerking tussen radiostations en kerken leidde in 2016 onder meer tot evangeliserende programma's in ziekenhuizen. Dat blijkt een goede plek voor mission door radio.

Radioluisteraar Réka Barabás (45):

"Ik wil Jezus' liefde laten zien in mijn leven"

"Mijn man, twee kinderen en ik wonen in Cluj, een stad in het oosten van Roemenië. Ik werk als docent aan de universiteit. Ik luister veel naar de programma's van Agnus Radio, vooral 's ochtends. In de tijd dat mijn kinderen en ik bezig zijn om ons klaar te maken voor de dag, staat de radio aan. We luisteren naar de ochtendprogramma's, het nieuws en de ochtendmeditaties. Mijn zoon luistert ook regelmatig naar de audioboeken over het belang van geloof in ons dagelijks leven. We vinden het allemaal een fijn begin van onze dag. Het geeft een gezellige sfeer in huis en draagt bij aan een positieve energie voordat we aan onze dagelijkse activiteiten beginnen.

In mijn leven probeer ik van Jezus' liefde te laten zien. Mijn persoonlijke relatie met Hem is gebouwd op dagelijks gebed. De activiteiten en contacten binnen onze kerk versterken mijn relatie met God. Mijn gezin en ik zijn regelmatig te vinden in ons vakantiehuis, in een dorpje 40 kilometer van Cluj. We zijn daar vaak in de weekenden en in de vakanties en draaien dan helemaal mee in het sociale dorpsleven en kerkelijk leven. In het dorp wonen veel oudere mensen, daardoor zijn er weinig activiteiten. Wij willen hier meer kerkelijke en culturele evenementen organiseren. Regelmatig nodigen we predikanten, acteurs en andere persoonlijkheden uit om in het dorp iets voor te lezen of te presenteren. De dorpsbewoners waarderen dat ontzettend. Bijna iedereen neemt deel aan de activiteiten! Ook helpen we mee om de diaconale hulp uit te breiden. Veel inwoners zijn oudere mensen die hulp en aandacht nodig hebben. Samen met de plaatselijke predikant zijn we aan het kijken hoe we regelmatige bezoeken en huishoudelijke hulp kunnen realiseren. Ook kijken we naar mogelijkheden om vervoer naar de kerk te regelen voor ouderen die slecht ter been zijn en we zoeken mensen die met ouderen thuis de Bijbel willen lezen."

5. Resultaten

De doelen voor 2016 staan in het jaarplan van Verre Naasten. Daarnaast zijn er afdelingsplannen waarin de afdelingshoofden zaken opnemen en wegzetten in tijdschema's. In dit hoofdstuk een schematisch inzicht in de resultaten van de jaarplannen op de hoofdlijnen buitenlandse partners; achterban; organisatie; en financiën.

5.1 Buitenlandse partners

Buitenlandse partners	
In 2016 wordt er een analyse gemaakt van het bestand met partnercontacten met als doel vast te stellen of er nader beleid m.b.t. samenstelling gemaakt moet worden en zo ja wat de richting is voor dit beleid.	
Capacity Building is, als onderdeel van onderhouden relaties en ondersteuning van buitenlandse partners, in gebruik in werkprocessen van RSV's samen met Verre Naasten.	
De themanotitie linking and learning (L2L) vaststellen en een plan van aanpak ontwikkelen voor de toepassing ervan.	
De beschikbare middelen voor Planning, Monitoring en Evaluatie zijn, als onderdeel van onderhouden relaties en ondersteuning van buitenlandse partners, in gebruik in werkprocessen van RSV's samen met Verre Naasten.	
Half 2016 is een besluit genomen of een eigen programma 'versterking christelijke identiteit in het onderwijs' een meerwaarde heeft voor onze partners en toegevoegd moet worden aan onze programma's. Zo ja, voor eind 2016 een plan ontwikkelen om dit in praktijk te brengen.	
Ontwikkelen van notitie voor buitenlandse partners met informatie over GKv Mission (in kader transparantie inzicht geven voor bestaande partners en gebruiken bij kennismaking): Wat zijn we, waar zijn we wel/niet voor, met toelichting vanuit visie.	
In 2016 worden aanbevelingen uit de studiedag Wederkerigheid (2015) omgezet in concreet beleid en doelstellingen. Dit in samenwerking met buitenlandse partners, RSV's en Verre Naasten.	

Van de zeven doelstellingen op het gebied van buitenlandse partners haalden we er vijf.

Voor de eerste doelstelling 'analyse partnerbestand' geldt dat er wel een eerste selectie is gemaakt van criteria, maar hieraan gaven we nog geen vervolg. Dit gebeurt alsnog in 2017. De laatste doelstelling is in 2016 aangepast; het thema 'wederkerigheid' brachten we in bij koepelorganisatie Prisma als onderdeel van een gezamenlijk bezinningstraject. Het product wordt in 2017 opgeleverd.

5.2 Achterban

Achterban	
In samenwerking met RSV's; uitrollen nieuwe voorlichtingsstrategie. Belangrijk onderdeel daarvan is 1) ontwikkelen/vernieuwen van aansprekende voorlichtingsmaterialen voor alle doelgroepen met een focus op kinderen, jongeren en senioren en 2) inrichten en uitvoeren van relatiebeheer met/ondersteuning van Z&H-commissies (conform uitgangspunten notitie Voorlichting) met als doel: vergroten betrokkenheid lokale kerken.	
Verder professionaliseren van de corporate communicatie (i.v.m. nieuwe branding) door RSV's en Verre Naasten door 1) tussentijdse totaalevaluatie van het gehele pakket aan communicatiemiddelen (o.a. nieuwsbrieven, templates, websites) en waar nodig bijsturen en 2) ontwikkelen handreikingen waarmee 'het nieuwe gezicht en verhaal' door zowel RSV's als Verre Naasten aansprekend en consequent worden doorvertaald in alle interne en externe communicatie.	
Ondersteunen van RSV's bij het organiseren van themadagen rond mission in tenminste 70	

gemeentes, met focus op inactieve gemeentes en benutten van inzet gasten Internationale Cursus. Daarnaast i.s.m. met RSV's organiseren van +/- 15 bijeenkomsten voor specifieke doelgroepen, namelijk: senioren, kinderen en jongeren.	
Onderzoeken van de mogelijkheden voor een regionale/classicale tour (a la tour met Martin Brand) en bij een positief besluit: organiseren van 5 bijeenkomsten in P3 / 2017.	
Tekenen van een strategische meerjarige samenwerkings-overeenkomst met 2 van de 4 clusters van gereformeerde middelbare scholen waarvan internationalisering, uitwisseling met de partner, een doorgaande leerlijn en acties onderdeel uitmaken.	
Onderzoek naar betrokkenheid doelgroep bij mission-buitenland is afgerond in P1 en resultaten/aanbevelingen zijn doorvertaald naar lopend beleid.	
Organiseren van een belevings- en bewustwordingsevent (Missie V.O.N.K) met tenminste 15 kerkenteams a 10 personen en een opbrengst van 45.000 euro.	
In samenwerking met buitenlandse partners op 5 verschillende plaatsen ervaringsplekken creëren en aanbieden i.h.k.v. persoonlijke ontwikkeling. Inzet vanaf zomer / 2017.	
Gemeenten die niet onder een RSV vallen, krijgen een concreet aanbod om bij mission betrokken te blijven.	

Op het onderdeel achterban realiseerden we zes van de negen doelstellingen.

Missie V.O.N.K. organiseerden we in 2016 voor het eerst; daaraan deden 11 teams met ruim 110 deelnemers mee. Ondanks dat we de doelstelling niet helemaal haalden, kijken we tevreden op het evenement terug. In het online jaarverslag is de aftermovie van Missie V.O.N.K. te bekijken.

5.3 Organisatie

Organisatie	
Een schriftelijk tevredenheidsonderzoek over de samenwerking binnen het LSV is gehouden (najaar 2016) onder de leden van het LSV, gastleden en MT van Verre Naasten. Gemiddelde score is 7.	
In 2016 zijn met alle RSV's afspraken op maat gemaakt over de invulling van de ondersteuning door Verre Naasten en het relatiebeheer en zijn de afdelingen binnen Verre Naasten daarop ingericht (functiebeschrijvingen, vaardigheden en beschikbare tijd)	
Een overall trainings- en scholingstraject is in gebruik genomen door de RSV's, samen met Verre Naasten, onder meer bestaande uit 2 themadagen, 1 dag met nieuwe RSV/LSV-leden en twee modules. Daarnaast worden in 2016 de 2 ontwikkelde modules (2015) geëvalueerd en worden er, afhankelijk van de uitkomsten, 2 nieuwe modules ontwikkeld.	
Als onderdeel van het relatiebeheer Z&H-commissies is er voor hen een trainings- en coaching programma ontwikkeld (met o.a. een eigen online module) en ondersteunende middelen, waaronder een vernieuwd handboek voor Z&H-commissies.	
op 1 januari 2017 heeft Verre Naasten, in samenwerking met RSV's, geïmplementeerde en geteste pakketten (evt. geïntegreerd met fin. Administratie) die dienen als opvolger voor Charibase en het online actieplatform.	
M.b.t. verhouding binnenland mission versus buitenland mission: Identificeren stakeholders en gesprekken voeren met als doel 1) duidelijkheid krijgen over organisatie mission binnenland (inzage in stakeholders), 2) inventariseren mogelijkheden of en zo ja hoe mission binnenland - buitenland elkaar kunnen versterken.	
Ondersteunen van Groningen Mission bij 1) definiëren en keuze maken voor nieuw mission-gebied en 2) meenemen en informeren achterban.	
In samenwerking met RSV's ontwikkelen meerjarenbeleidsplan (MJB) Verre Naasten, met consultatie van buitenlandse partners.	

Van de acht doelstellingen haalden we er vier ruim voldoende. Met de andere vier zijn we nog bezig (uitvoering duurt langer dan verwacht), of maakten we in de loop van de tijd andere keuzes.

De online module voor Z&H-commissies is nog niet ontwikkeld (doorlooptijd en effectiviteit van de andere modules laat nog te wensen over). Het handboek Z&H is vervangen door een online omgeving voor Z&H-commissies: <http://verrenaasten.nl/zh-commissies>.

5.4 Financiën

Financiën	
In 2016 wordt binnen Verre Naasten de fondsenwerving heringericht op gezamenlijke fondsenwerving met RSV's en worden hiervoor per RSV op maat plannen gemaakt voor seizoen 2016/2017.	

De fondsenwerving binnen Verre Naasten is wel heringericht, maar de 'op maat' plannen met de regio's ontbreken nog.

6. Organisatie

6.1 Personeelsbeleid

Voor het uitvoeren van ons werk zijn we afhankelijk van goed functionerende en gemotiveerde medewerkers die hun werk met plezier doen. Daarom willen we hen goede ondersteuning, waardering en een plezierig en professioneel werkklimaat bieden.

In het personeelsbeleidsplan komt nadrukkelijk tot uiting dat Verre Naasten vrijwillige medewerkers inzet. Zo willen we meer mensen betrekken bij mission. Deze betrokkenheid kan weer ingezet worden in 'ambassadeurschap'.

Verre Naasten kent een platte organisatiestructuur. Naast de directie en het directiesecretariaat heeft onze organisatie drie afdelingen: partners en programma's, communicatie en fondsenwerving en bedrijfsvoering. In 2016 hielden we twee personeelsvergaderingen. Ook was er een tweedaagse interne toerusting voor medewerkers en kantoorvrijwilligers waarin we samen nadachten over het meerjarenbeleidsplan en er ruimte was voor onderlinge ontmoeting in een ontspanning setting.

Onderstaande tabel is een weergave van de ontwikkeling in het personeelsbestand van Verre Naasten (situatie per 31 december):

	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016
Aantal medewerkers	24	22
Fulltime / parttime	7 / 17	8 / 14
FTE	18,5	17,03
Vrouwelijke medewerkers	15	14
Mannelijke medewerkers	9	8
Gemiddelde leeftijd	44,20	45,22
Gemiddeld aantal dienstjaren	8,13	9,61
Ziekteverzuim (excl. zwangerschapsverlof)	3,33%	2,76%

Veiligheid en welzijn

In 2015 is een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) uitgevoerd. Dit is een inventarisatie van de gevaren binnen Verre Naasten over de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de medewerkers. Een plan van aanpak is opgesteld en de actiepunten zijn inmiddels opgevolgd. In het voorjaar van 2017 zal de RI&E opnieuw worden uitgevoerd.

Vrijwilligersbeleid

Het mission-werk van de GKv wordt mede mogelijk gemaakt door zo'n duizend vrijwilligers! Op diverse manieren, op kantoor of in het land, zijn zij betrokken bij onze missie 'geloof delen wereldwijd'. De meeste vrijwilligers zijn actief binnen de Z&H-commissies van plaatselijke kerken. Ook bij de regionale samenwerkingsverbanden, in ons bestuur en op kantoor werken veel vrijwilligers, zoals Klaasje Huisman en Esther van Wolfswinkel.

Klaasje Huisman (72)

"De geraniums laat ik liever buiten hangen"

Na haar pensioen piekerde Klaasje Huisman er niet over om achter de geraniums te gaan zitten. "Ik wil lekker bezig blijven, bijblijven op mijn vakgebied en écht iets betekenen." Sinds drie jaar bewaakt Klaasje haar post op kantoor bij Verre Naasten en doet er allerlei administratief werk. "Ik voel dat ik hier mijn geloof deel."

"Administratie was mijn vak. Ik heb veel kennis in huis en wilde dat ook graag inzetten. Ik ben actief bij de scribe van mijn kerk, mooi werk, maar dat doe je maar alleen. Ik geef ook rondleidingen op Paleis het Loo. Dat is ook fijn, want

je maakt toch deel uit van het dagje uit van een ander. Maar het bleef kriebelen. Ik vind 'iets doen' voor mijn medemens erg belangrijk."

Groter geheel

"Door mijn bijdrage aan de administratie van Verre Naasten heb ik toch een beetje het gevoel dat ik bijdraag aan het wereldwijd delen van het geloof. Want dankzij mijn werk kan een programmamedewerker weer op 't vliegtuig naar een buitenlandse partner stappen. Dat vind ik ook echt het leukste van vrijwilliger zijn: dat je meewerkt aan een groter geheel. Mensen helpen om uiteindelijk het evangelie te brengen."

Echt samenwerken

Ik heb een pittige tijd achter de rug, zat veel in 't ziekenhuis. Maar dan ging ik regelmatig even langs kantoor voor een kopje koffie en een fijn gesprek. En dan deed ik stiekem de computer even aan, want t liefst ging ik gewoon door met werken. Dat heeft mij echt geholpen: Ik voelde mij gewenst. Dat doet goed hoor. Het is fijn dat het nu weer beter gaat. Kan ik tenminste weer flink doorwerken. Bezig blijven, toch!"

Esther van Wolfswinkel (24)

"Ik voel me hier thuis en nuttig"

Een passie voor taal had de 24-jarige Esther altijd al. Mede daardoor koos ze op haar 20^e voor de studie Docent Nederlandse Gebarentaal. Helaas bleek die opleiding niet waarop ze hoopte en besloot ze te stoppen. Toch liet de taal haar niet los. Ze startte een online blog om te experimenteren met schrijven en oriënteerde zich daarnaast op iets nieuws. Zo solliciteerde ze op de vrijwilligersvacature voor tekstschrijver bij Verre Naasten: "Ik wilde niet thuis stilzitten, maar nuttig bezig zijn. En zo kon ik ook mooi schrijfervaring opdoen bij een echte organisatie."

"Verre Naasten is een kleine organisatie met een toffe missie. Ik vind het mooi dat ik er door mijn werk praktisch aan kan bijdragen. Ik ervaar Verre Naasten als een open, persoonlijke en gezellige organisatie. Ik voel me er thuis en krijg in mijn werk alle vrijheid om ook mijn eigen visie in te brengen. Dat vind ik leuk. In mijn vrijwilligerswerk voor Verre Naasten houd ik me vooral bezig met tekstklussen. Dat kan van alles zijn, van een nieuwsbericht voor op de website, het vertalen van een projectvoorstel tot een interview voor Naast. Het werk is heel afwisselend en dat vind ik erg leuk. Stomme klusjes? Nee, die heb ik hier eigenlijk nog nooit gehad."

Leerzaam

"Inmiddels heb ik veel schrijfervaring opgedaan. Ik weet nu ook beter wat mijn sterke kanten zijn en dat wilde ik graag ontdekken. Het meedraaien op de communicatieafdeling bevalt mij ook goed en is erg leerzaam. Ik weet nu veel beter wat er allemaal bij komt kijken! Mede door mijn vrijwilligerswerk hier bij Verre Naasten weet ik dat ik verder wil met schrijven, dat ik van communicatie mijn werk wil maken. Daarom start ik in september met de opleiding Communicatie op de Christelijke Hogeschool Ede!"

6.2 Keurmerken

CBF-Erkend goed doel

Sinds 1 januari 2002 is Verre Naasten drager van het CBF-Keur (Centraal Bureau Fondsenwerving, Erkend goed doel). We hanteren bij de fondsenwerving ook de gedragscode van het CBF. Na de hertoetsing is het keurmerk opnieuw toegekend voor een periode van drie jaar, tot 1 januari 2017. In 2016 maakten we met succes de overgang naar de nieuwe erkenningsregeling.

ANBI

Verre Naasten heeft, sinds de invoering ervan in januari 2008, een ANBI-verklaring. Deze verklaring garandeert dat de Belastingdienst ons erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit biedt fiscale voordelen voor zowel donateurs als Verre Naasten.

ISO 9001:2008

Verre Naasten is sinds juni 2008 ISO:9001 gecertificeerd. ISO 9001 is een norm die eisen stelt aan het kwaliteitsmanagementsysteem van een organisatie. In de rapportage van de certificerende instelling staat o.a.: *"Zeer gedreven medewerkers, PDCA-cyclus wordt doorgaans goed beheerst en staat (jaarverslag, KPI's, perioderapportages)! Verre Naasten is een lerende organisatie die altijd in beweging is en probeert te verbeteren. Trainingen zijn goed georganiseerd. Output en outcome zijn beter beschreven bij de projecten (mede onder invloed van MFS II)".*

6.3 Risicomanagement

Als mission-organisatie die wereldwijd actief is, heeft Verre Naasten te maken met uiteenlopende risico's. Bijvoorbeeld financiële risico's, wet en regelgeving en risico's op het vlak van strategische en operationele zaken en reputatie. Omgaan met onzekerheid in een dynamisch complexe omgeving is een rode draad in al onze activiteiten. Daarin blijven we steeds zoeken naar mogelijkheden om van onze fouten te leren. Zo beoordelen we de risico's met direct betrokkenen (zowel intern als ook met partners wereldwijd) en schatten we de financiële gevolgen in van potentiële risico's in voor de onderbouwing van onze financiële reserves. Zo proberen we de kans en impact van potentiële risico's nauwkeuriger vast te stellen.

Strategische risico's

De traditionele wervingsmethoden verschuiven en de 'meer structurele' inkomsten van de achterban laten een dalende trend zien. Verre Naasten is zich hiervan bewust en bij het meerjarenbeleidsplan is expliciet aandacht voor de demografische opbouw van de achterban van Verre Naasten. Vandaaruit worden kansen en mogelijkheden onderzocht om beter aan te sluiten bij het bereiken van de gehele achterban van het GKv-missionwerk.

Financiële risico's

Verre Naasten heeft financieel beleid om aanwezige risico's te signaleren en af te dekken. Een helder financieel beleid ondersteunt ons als stichting bij het realiseren van de doelstellingen die in het meerjarenbeleidsplan zijn vastgelegd. Een helder financieel beleid is van groot belang voor:

- Het werken met partners in het buitenland;
- Een goed lopende interne organisatie;
- Verantwoording naar de achterban in Nederland.

Gelet op de doelstelling voert Verre Naasten geen actieve beleggingsactiviteiten uit. Een uitzondering hierop vormt de belegging in het Oiko Credit Nederland Fonds. Overtollige middelen brengen we bij vaste financiële partners onder. Ook dienen de liquide middelen in euro's aangehouden te worden. Contante vreemde valuta worden alleen aangehouden als deze dienen ter afdekking van valutarisico's uit hoofde van reeds aangegane verplichtingen (in vreemde valuta).

Liquide middelen die tijdelijk niet nodig zijn voor de reguliere bedrijfsvoering brengen we gespreid onder bij vier Nederlandse banken. Deze banken vallen allen onder het depositogarantiestelsel. Dat betekent bescherming tot € 100.000,- per bank bij eventueel faillissement van de bank.

Fraude en anticorruptie

Verre Naasten heeft een fraude- en anti-corruptiebeleid, om zowel de interne organisatie als de partner te dienen. Mocht zich toch fraude voordoen, dan doen we er alles aan om de schade voor de organisatie te minimaliseren. Daarnaast wordt de persoon die heeft gefraudeerd, verantwoordelijk gesteld om de volledige schade (financieel en/of materieel) te vergoeden.

Veiligheidsrisico's

Ons werk wereldwijd brengt onvermijdelijk een aantal risico's met zich mee. Een operationeel risico als veiligheid heeft de hoogste prioriteit en is voor Verre Naasten een integraal onderdeel van de zorgplicht voor haar medewerkers. Het veiligheidsbeleid geeft weer hoe Verre Naasten veiligheidsrisico's wil beheersen. Zo willen we de gevolgen van deze risico's voor onze eigen organisatie en partnerorganisaties, ons personeel, reputatie en bezittingen beperken. We zijn ons er daarbij van bewust dat we niet alle risico's kunnen vermijden. Het personeel van Verre Naasten

realiseert zich dat ook en is gemotiveerd om onzekerheden op een verantwoordelijke manier te accepteren bij de uitvoering van hun werk in Gods Koninkrijk en om – zoals in alles – op de Heer te vertrouwen.

Het veiligheidsbeleid beschrijft de organisatorische aanpak van veiligheid en stelt algemene regels voor veiligheidsbeheersing. Zo willen we onze medewerkers informeren om een actieve rol te spelen in het verminderen van risico's. In dit alles zien we veiligheidsbeheersing niet als beperkend, maar als een manier om ons werk en daardoor de voortzetting van projecten mogelijk te maken, onder omstandigheden die zonder veiligheidsbeheersing niet langer mogelijk zouden zijn.

Reputatierisico's

Imagoschade is een groot risico voor een fondsenwervende organisatie als Verre Naasten. Om dit risico zo klein mogelijk te maken, hebben we o.a. een communicatieprotocol en een crisiscommunicatieplan.

Wet- en regelgeving

Verre Naasten vindt het belangrijk om zorgvuldig om te gaan met persoonsgegevens. Niet alleen omdat dit een wettelijke verplichting is, maar vooral omdat we het belangrijk vinden om de privacy van onze donateurs te waarborgen.

Treasurymanagement

Verre Naasten heeft treasurybeleid met primair als doel het beheersen van risico's en secundair het optimaliseren van de financieringsbatens.

De na te streven doelstellingen zijn de volgende:

- Beheersen en beperken van financiële risico's welke invloed hebben op het vermogen en het resultaat;
- Minimaliseren van kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Optimaliseren van rentebaten.

Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een optimale liquiditeitspositie; (op korte en lange termijn)
- Kosten efficiënt betalingsverkeer;
- Geen actieve beleggingen;
- Afdekken van valutarisico's zodra deze bekend zijn.

[Bijlage I Jaarrekening 2016](#)

[Bijlage II Verantwoordingsverklaring bestuur](#)

[Bijlage III Organigram](#)